

Posudek oponenta
Na diplomovou práci Mgr.Miroslava Horáka

Rostliny transformace

(vedoucí : Mgr.Marek Halbich)

FHS Praha
Sociální a kulturní ekologie
2006

Diplomová práce Mgr.Miroslava Horáka zahrnuje 81 stran textu, pět obrazových příloh v textu a osm vzadu za textem. Práce je neobyčejně pečlivě zpracována po stylistické i grafické stránce, u některých příloh je jejich využití spíše ozdobné než instruktivní a v rámci obvyklého diskurzu diplomových prací by se mi část z nich jevila jako postradatelná. Práce svědčí o neobyčejně hlubokém a všestranném zájmu jejího autora o využití psychoaktivních rostlin v kontextech různých kultur, tradičních i novodobých, pro oblast latinské Ameriky, zejména Mexika a Peru, jakož i jeho zájmu o etnopoetiku, již je věnována druhá autorova diplomová práce, již obhájena na filosofické fakultě Ostravské univerzity. Jeho současnému i budoucímu dílu by nepochybně prospělo, kdyby v tomto směru nebyl odkázán pouze na převody do angličtiny, ale pokusil se do budoucna zvládnout nějaký zkoumaným etnikům bližší jazyk, pokud ne přímo mazatéčtinu, tedy alespoň španělštinu. Práce je psána nejen s nadšením, ale i s hlubokým vhladem do problematiky šamanismu a změněných stavů vědomí pod vlivem rostlinných a houbových obsahových látek.

K jinak neobyčejně zajímavému a instruktivnímu spisu bych měl dvě výtky : první se týká značného podílu literatury z okruhu amerických autorů souvisejících s hnutími typu New Age či hlubinné ekologie a dalších příbuzných směrů navazujících na myšlenkové proudy Kalifornie šedesátých let : naskýtá se otázka, zda výsledkem literárního šetření potom není spíše obraz etnobotaniky a úlohy halucinogenů v jejich myslích a jejich kontextech, nežli to, jak to v „reálném“ Mexiku chodí (podobně jako třeba folkloristika doby bratří Grimmů ukazuje spíše, jaký by lid „měl být“). Je také otázka, zda autoři jako Grof či Castaneda, z literárních či psychologických hledisek zajisté zajímaví, se hodí za autority do akademického diskursu. Druhým je málo šťastný exkurs týkající se povahy eleusínských mystérií ve starém Řecku (str.19-21) a role psychotropních látek v nich. Tuto partii bylo lépe vynechat, neboť jedná o kulturu dávno zaniklou, vylučující získání jakékoli evidence o dávno už zaniklých a jen málo známých obřadech „v terénu“, jednak k tomuto tématu existují doslova „stohy“ literatury a autorem uváděné zdroje, Schultes a Hofmann (2000), či Kuchař (1998), představují velmi marginální interpretaci dané problematiky. Jinak pouze jediná drobná připomínka biologa : názvy čeledí rostlin se na rozdíl od názvů rodů a druhů nepíše kurzívou.

Celkově práci hodnotím jako zdařilou práci diplomovou, s bodovým ohodnocením mezi 14 a 18 body, přeji autorovi do jeho budoucích výzkumů hodně štěstí a těším se na další spolupráci s ním.

V Praze, 12.6.2006

Prof.RNDr.Stanislav Komárek,Dr.